

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Sancties Extramuraal

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
30 juni 2025

Onze referentie
6388419

Bijlage(n)
0

nota

Beslisnota bij Voortgangsbrief maatregelen Straffen op maat

1. Aanleiding

Op 13 juli 2023 is een Kamerbrief door de toenmalige Minister voor Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer gestuurd waarin de uitwerking van een tiental maatregelen werd aangekondigd om enerzijds het instrumentarium van de strafrechter te diversifiëren en anderzijds de informatiepositie van de rechter te verbeteren. Dit traject staat bekend onder de naam 'Straffen op maat'. De afgelopen twee jaar is gewerkt aan de uitwerking van deze maatregelen. Tijdens de begrotingsbehandeling JenV is door de toenmalig staatssecretaris Rechtsbescherming en de toenmalig staatssecretaris van Justitie en Veiligheid toegezegd de Tweede Kamer voor de zomer van 2025 te informeren over de voortgang. Met deze brief wordt de toezegging gestand gedaan.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met verzending van bijgevoegde Kamerbrief aan de Tweede Kamer. De brief wordt door SJenV verstuurd. Dit vanwege de overlap in portefeuilles. SJenV is eindverantwoordelijk voor het traject Straffen op maat. MJenV is verantwoordelijk voor het wetsvoorstel over het taakstrafverbod, de brief wordt voorgelegd omdat het taakstrafverbod kort wordt genoemd in de brief.

3. Kernpunten

In de brief worden de tien maatregelen langs drie lijnen besproken:

- Maatregelen die meelopen in het initiatiefwetsvoorstel Slimmer straffen van de Kamerleden Boswijk, Six Dijkstra en Sneller*
 - Flexibele taakstraf
 - Verhoging maximumaantal uren taakstraf
 - Elektronische detentie als hoofdstraf

Het kabinet zal een appreciatie van het wetsvoorstel geven bij de plenaire behandeling.

- Maatregelen die meelopen in andere wetsvoorstellen*
 - Meer ruimte voor taakstraffen bij recidive
 - Vervangende taakstraf bij niet betaalde geldboetes
- Overige uitgewerkte maatregelen*
 - Vrijheidsstraf in een Beperkt Beveiligde Afdeling
 - Advisering door de strafrechter
 - Sanctionering buiten het strafrecht

- Verbeteren informatiepositie officier van justitie en strafrechter bij het opleggen van sancties.
- Intensiveren advisering reclassering.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Sancties Extramuraal

4. Toelichting

Flexibele taakstraf

De flexibele taakstraf houdt in dat een deel van de opgelegde taakstrafuren ingezet kan worden voor zorg- of re-integratiedoeleinden. Binnen de huidige wetgeving zijn er geen mogelijkheden om andere activiteiten te laten uitvoeren dan het verrichten van onbetaalde arbeid. Om die reden is deze werkwijze niet beproefd. In het initiatiefwetsvoorstel Slimmer straffen wordt een grondslag gecreëerd voor de flexibele taakstraf, waarmee het mogelijk wordt om ten hoogste een vijfde deel van de taakstrafuren aan zorg- en re-integratieactiviteiten te besteden.

Datum
30 juni 2025

Onze referentie
6388419

In de brief wordt tevens de pilot Taakstraf met zorg besproken die in 2023 is gestart en een looptijd heeft van drie jaar. Met extra inzet en een andere bejegening wordt binnen de pilot geprobeerd om kwetsbare taakgestraften beter te bereiken en blijvend te motiveren om de taakstraf succesvol af te ronden. Het doel van de pilot is om meer taakstraffen succesvol af te ronden en daarmee vervangende hechtenis zoveel mogelijk te voorkomen. Tevens wordt ingezet op het regelen van basisvoorwaarden, zoals het hebben van een postadres en een geldig identiteitsbewijs.

Verhoging maximumaantal uren taakstraf

Het wettelijk maximumaantal uren voor een taakstraf bedraagt op dit moment 240 uur. In het initiatiefwetsvoorstel Slimmer straffen wordt voorgesteld het maximum voor door de rechter opgelegde taakstraffen met 50% te verhogen naar 360 uur. Voor de strafbeschikking wordt voorgesteld het maximum aantal uren te verhogen van 180 uur naar 270 uur.

Elektronische detentie als hoofdstraf

In de Kamerbrief uit 2023 is aangegeven dat het meer tijd vergt te onderzoeken of elektronische detentie van toegevoegde waarde kan zijn op het sanctiepalet. Inmiddels is elektronische detentie als hoofdstraf opgenomen in het initiatiefwetsvoorstel Slimmer straffen.

Meer ruimte voor taakstraffen bij recidive

Momenteel wordt een wetsvoorstel aanpassing taakstrafverbod vormgegeven. Binnen het nieuwe wetsvoorstel wordt de balans gezocht tussen enerzijds het vergroten van ruimte om maatwerk toe te passen door het openbaar ministerie en de rechter ten aanzien van het huidige taakstrafverbod, en anderzijds het uitbreiden van het taakstrafverbod bij delicten waarbij enkel een taakstraf niet passend wordt gevonden, namelijk mishandeling van (een afgebakende groep) werknemers met een publieke taak.

Vervangende taakstraf bij niet betaalde geldboetes

Op 25 maart jl. heeft de Tweede Kamer bij de behandeling van de tweede vaststellingswet van het nieuwe Wetboek van Strafvordering een amendement van de leden Sneller, Boswijk, Six Dijkstra en Ellian (D66, CDA, NSC en VVD) aangenomen. Dit amendement geeft de strafrechter de mogelijkheid om bij oplegging van een geldboete een vervangende taakstraf te bevelen, voor het

geval de geldboete niet wordt betaald. In afwachting van de behandeling van het wetsvoorstel door de Eerste Kamer is de eerder door de toenmalig minister voor Rechtsbescherming aangekondigde uitwerking vooralsnog stopgezet.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Sancties Extramuraal

Vrijheidsstraf in een Beperkt Beveiligde Afdeling

In de brief van 13 juli 2023 is vermeld dat de DJI een pilot uitvoerde met het direct plaatsen van zelfmelders op een Beperkt Beveiligde Afdeling (BBA) en dat die pilot datzelfde jaar zou worden geëvalueerd. De pilot Kleinschalige Voorziening Middelburg (KVM) liep eind mei 2024 af. De aangekondigde evaluatie door het WODC is in november vorig jaar onder begeleiding van een beleidsreactie van de toenmalig Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid met de Kamer gedeeld. De toenmalig Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid was voornemens het detentieconcept van de pilot te verankeren. Hier wordt momenteel aan gewerkt. De uitwerking van de verankering van het detentieconcept is nog niet ver genoeg gevorderd om te weten welke wet- en/of regelgeving precies moet worden aangepast, vandaar dat dit in de Kamerbrief nog niet nader is gespecificeerd.

Datum
30 juni 2025

Onze referentie
6388419

Advisering door de strafrechter

Er is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijke verbetermaatregel om in het rechterlijke vonnis re-integratiedoelen op te nemen, zodat gedetineerden gemotiveerd worden om mee te werken aan hun re-integratie. Door de betrokken justitiële partners is aangegeven dat het zinvoller is om de bestaande mogelijkheden voor het re-integratietraject, zoals advisering door reclassering, DJI, politie en/of OM, beter te benutten, in plaats van de introductie van een nieuwe manier van werken. Ook worden veel haken en ogen gezien als het om de uitvoering gaat. Denk aan de invulling van de toezichtsrol en de verantwoordelijkheid als doelen niet worden gehaald. Gelet op al het voorgaande is besloten de uitwerking van deze maatregel stop te zetten.

Sanctionering buiten het strafrecht

Op dit moment wordt de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv) door het WODC geëvalueerd. Hierin wordt ook het vraagstuk meegenomen in hoeverre en voor welk type overtredingen die nu binnen het strafrecht worden afgedaan, het toepassingsbereik van de Wahv passend zou kunnen zijn. Het onderzoeksrapport wordt dit najaar verwacht. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek zullen vervolgstappen in kaart worden gebracht.

Verbeteren informatiepositie officier van justitie en strafrechter bij het opleggen van sancties

Het CJIB heeft sinds het versturen van de vorige Kamerbrief het informatiesysteem 'TOP-Service' ontwikkeld. Het informatiesysteem geeft ketenpartners, zoals OM en de rechtspraak, inzicht in de stand van de tenuitvoerlegging. Deze informatie kan worden betrokken bij de sanctietoepassing, zodat meer maatwerk geboden kan worden. Deze zomer zal de pilot TOP-Service bij een tweetal arrondissementen zijn uitgevoerd. Daarnaast is de afgelopen tijd, op verzoek van het Innovatieplatform Strafrechtketen, door Justid 'Het Groene Mapje' (HGM) ontwikkeld en beproefd bij OM en de rechtspraak. De toepassing geeft met één zoekopdracht een persoonsbeeld en stelt gebruikers in staat om snel informatie uit aangesloten bronsystemen te vinden. In de Kamerbrief wordt aangegeven dat u zich ervoor inzet, in overleg met Justid en CJIB, de relevante functies van HGM en de TOP-

Service te integreren in één voorziening, zodat een persoonsbeeld op maat ontstaat. Over de voortgang van deze applicatie zal de Kamer in het eerste kwartaal van 2026 worden geïnformeerd.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Sancties Extramuraal

Intensiveren advisering reclassering

In maart jl. is in het arrondissement Rotterdam een pilot gestart waarbij deze advisering door de reclassering wordt geïntensiveerd. Dit wordt ook wel 'vroeghulpadvies' genoemd. Gedurende de pilot zullen door de reclassering meer adviezen worden uitgebracht en ten behoeve van een grotere doelgroep. Doel van de pilot is dat de rechter-commissaris alle relevante informatie omtrent de verdachte tot zijn of haar beschikking heeft, om een afgewogen beslissing te nemen ten behoeve van de voorgeleiding. De looptijd is één jaar. Na afloop wordt de pilot geëvalueerd. Over de uitkomsten wordt uw Kamer naar verwachting in de tweede helft van 2026 geïnformeerd.

Datum
30 juni 2025

Onze referentie
6388419

Tot slot wordt in de brief aangekondigd dat de noodzaak van de 'paraplu' van Straffen op maat is komen te vervallen, nu alle maatregelen meelopen in andere trajecten of de Kamer via een separate brief zal worden geïnformeerd over de voortgang.

4.1. Politieke context

Eerder is in verschillende Kamerdebatten aandacht geweest voor de verschillende maatregelen uit Straffen op maat. Zo heeft de Kamer op 25 maart dit jaar een amendement van de leden Sneller, Boswijk, Six Dijkstra en Ellian over de vervangende taakstraf aangenomen bij de behandeling van de tweede vaststellingswet van het nieuwe Wetboek van Strafvordering. Daarnaast is tijdens het commissiedebat Gevangeniswezen op 12 maart dit jaar gevraagd naar de afronding van de verankering van het detentieconcept KVM. Met deze brief wordt de toezegging van de toenmalig staatssecretaris van Justitie en Veiligheid om hierop terug te komen gestand gedaan.

Op 11 juli jl. is het wetsvoorstel aanscherping taakstrafverbod in consultatie gegeven. Met dit wetsvoorstel wordt de balans gezocht tussen enerzijds het vergroten van ruimte om maatwerk toe te passen door de rechter ten aanzien van de recidivebepaling, en anderzijds het uitbreiden van het taakstrafverbod bij delicten waarbij enkel een taakstraf niet passend wordt gevonden, namelijk mishandeling van (een afgebakende groep) werknemers met een publieke taak.

Op 4 september 2025 heeft de toenmalig minister van Justitie en Veiligheid tijdens het commissiedebat Strafrechtelijke onderwerpen toegezegd schriftelijk informatie te verstrekken over hoe de rechter meer geïnformeerd kan worden over de draagkracht van een verdachte, zodat de rechter dit mee kan nemen in het opleggen van een geldboete en de hoogte daarvan.

Dit voorjaar is door de Kamerleden Sneller (D66), Six Dijkstra (NSC) en Boswijk (CDA) een initiatiefwetsvoorstel aangekondigd, waarmee wordt ingezet op uitbreiding van het instrumentarium van de strafrechter. Het voorstel bevat meerdere onderdelen die aansluiten bij de verbetermaatregelen van *Straffen op maat*. Het wetsvoorstel is op 8 september 2025 ingediend bij uw Kamer en ligt thans voor advisering voor bij de Raad van State. Het kabinet zal een appreciatie van het wetsvoorstel geven bij de plenaire behandeling.

4.2. Krachtenveld

De brief is afgestemd met DWJZ, DGRR, reclassering, OM, CJIB, Rdvr, DJI, Politie en Justid.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Sancties Extramuraal

Datum
30 juni 2025

Onze referentie
6388419